

N:o 28.

Af Herr **Carlson**: Om anslag för tryckning af blindskrift.

De olyckliga, som beröfvats bruket vare sig af det ena eller det andra af sina yttre sinnen, hafva hittills i vårt land i mycket olika mån fått röna det allmännas omvårdnad till lindring i deras beklagansvärda lott. De döfstumma hafva redan länge, först genom den enskilda människokärlekens, sedan genom statens försorg njutit uppfostran och vård. För dem har en ståtlig byggnad uppförts, i hvilken de under sin ungdom finna en fristad och förvärfva en bildning, som sätter dem i stånd att en gång vinna en oberoende ställning, och i landsorterna finnas en mängd anstalter för likartade ändamål. För de blinda åter uppkom först 1879 en särskild bildningsanstalt, och denna är ännu icke fullständigt ordnad. För öfrigt finnes i hela landet ingen anstalt för blinda. Ännu fortlefver ock i vida kretsar den gamla, helt och hållet ogrundade föreställningen, att en blind är för alltid dömd till ett gagnlöst och glädjelöst lif, då deremot den nyare erfarenheten klart och ovedersägligt ådagalagt, att den blinde icke blott är mottaglig för undervisning och andlig utbildning så väl som den seende, utan äfven förmår förvärfva sig sådan skicklighet i flere slags yrken, att han kan fullt sörja för sitt eget uppehälle.

För blindundervisningen i sin helhet lära åtgärder vid denna riksdag icke kunna vidtagas, då den plan, som den för ändamålet nedsatta komitéen uppgjort, ännu icke kunnat slutligt pröfvas. Men ett behof förefinnes, på hvilket denna komité fäst uppmärksamheten och som kan, oberoende af hvarje organisationsfråga, tillgodoses. Det är behovet af ett anslag för tryckning af särskildt för de blinda afsedda böcker. Som bekant, är, genom den sinnrika uppfinningen af tryck med upphöjda bokstäfver, det lika möjligt för en blind som för en seende att lära läsa, och den som kan läsa, har derigenom tillfälle öppet icke blott till meddelelse med andra, utan ock till att förvärfva kunskaper af olika slag. Hvilken som helst seende och hemmastadd i kon-

sten att läsa, kan utan svårighet bibringa en blind denna färdighet. Men hvartill tjenar det att kunna läsa, om det icke finnes böcker? De för blinda afsedda böcker måste genom särskild försorg tryckas och erfordra, till följd af blindskriftens beskaffenhet, större kostnad än andra. En på senaste tiden allt lifligare efterfrågan synes obestriddligen vittna om ett vaknadt behof i detta afseende.

En åtgärd för tryckning af blindskrift är i sjelfva verket egnad att med ett jemförelsevis litet anslag åstadkomma gagn i de vidsträcktaste kretsar och kan sträcka sig till hvarje blind i landet.

Blindkomitén har ock, som det synes med rätta, erinrat derom att då staten genom ett särskildt anslag sörjt för att folkskolorna må kunna erhålla böcker och undervisningsmateriel för nedsatt pris, torde än större skäl förefinnas för att blindskrifters tryckning, på sätt äfven i andra länder sker, af det allmänna understödes, så att tryckalstren må kunna tillhandahållas de blinda för måttligt pris.

Naturligtvis bör denna tryckning förläggas till det redan bildade blindinstitutet, men åtgärderna för den samma äro för öfrigt helt och hållet oberoende af institutets organisation.

Kostnaden är af blindkomitén, med ledning af erfarenheten, beräknad till 2,500 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, tillåter jag mig föreslå,

att ett ordinarie anslag af 2,500 kronor för tryckning af blindskrifter måtte af Riksdagen beviljas.

Stockholm den 28 Januari 1882.

F. F. Carlson.